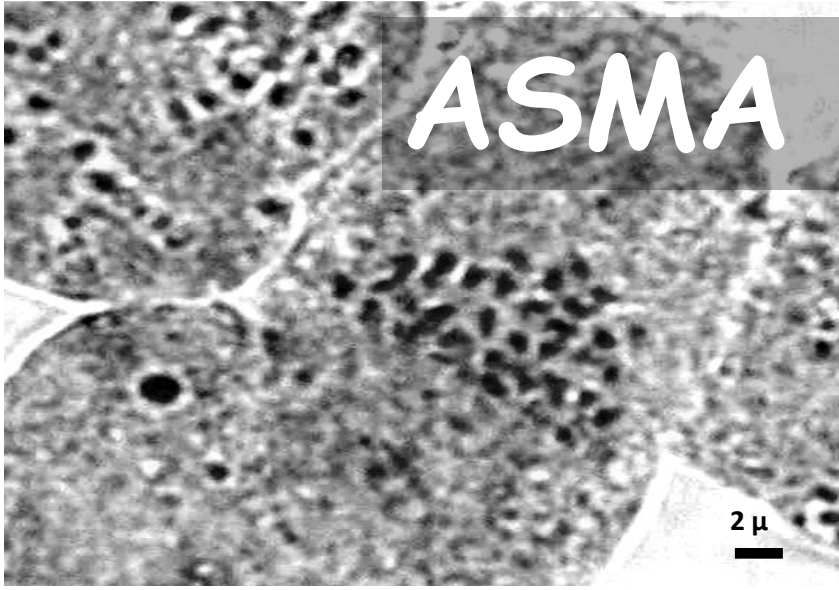

ASMA ISLAHI

Vitis Cinsi

2n=38,

60'dan fazla tür

**Anadolu,Doğu Asya,ABD'nin
Kuzey ve Orta bölgeleri**

Kendine Verimli

Muscadinia Cinsi

2n=40,

3 tür

ABD'nin güney bölgeleri

Kendine Verimli

Bağcılıkta, mevcut olan tür ve çeşitler içerisinde amaca göre ; verimli, kaliteli, hastalık ve zararlılara dayanıklı ve çevre şartlarına iyi uyum sağlayan bireylerin seçilmesi ile istenilen karakterlerin bir çeşitte kombine edilmesi amacıyla yapılan çalışmalara “asma ıslahı çalışmaları” denir

Çiçek Yapısı Yönünden Evrim

Yabani asma *Vitis silvestris*, ormanlarda ağaçlara sarılarak yaşayan **iki evcikli** bir bitkidir.

Önceleri dişi asmalarda oluşan meyvelerden yararlanılmış, erkek asmalar tozlayıcı görevini sürdürmüştür. Zaman içinde yabani populasyon içerisinde erkek asmalar üzerinde erselik formda çiçekler farklılaşmıştır. Kendine verimli bu bireyleri farkedenden insanlar erselik çiçekli formları seleksiyon yoluyla kullanmaya başlamıştır.

Çöğür Populasyonları İçinden Çeşit Seleksiyonu

Yetiştirme kolaylığı ve daha pratik olması nedeniyle bu erselik formlu fertler seçilmiş ve üretim bunlarla devam etmiştir. Bazı üstün özelliği bulunan bir kaç çeşidin dışında bugün yetiştiriciliği yapılan çeşitlerin hemen hemen tümünün erselik çiçekli olması bu yönde bir seleksiyonun yapıldığını ortaya koymaktadır. Bunun yanında yine ilk çağlarda doğal olarak yetişen ve çeşitli özellikler bakımından farklı olan üzüm çeşitleri içerisinde daha bol ürün veren, daha iri salkımlı, daha iri taneli, yetiştiği koşullara daha iyi uyabilen kısaca göze ve ağza hoş gelenleri tercih edilmiş ve bunlar seçilerek üretim gerçekleştirilmiştir.

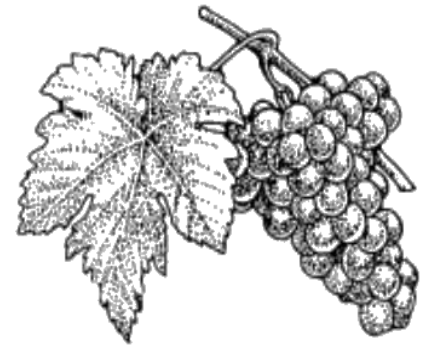
Eşeysiz Çoğaltma Yoluyla Çeşitlerin Korunması

Diğer taraftan asma yetiştirme tekniği de bir evrim geçirmiştir. Asma kültürü başladıktan sonra çekirdekten yetiştirilen bağlarda fertler arasında büyük farklılıkların görülmesi ve birçoğunun düşük özelliklere sahip olması nedeniyle sadece iyi özelliklere sahip olanların yetiştirilmesinin yolları aranmış ve çelikle veya daldırma ile üretimin mümkün olduğu ortaya çıkarılmıştır. Bu aşamadan sonra daha iyi fertlerden oluşan bağlar tesis edilmiştir.

Asma Islahı alışmalarını Kısıtlayan zellikler

1. Eski eřitler yönünde muhafazakar yaklařımlar
2. zm eřitlerinde çekirdeklerin çimlenme sorunları
3. F1 generasyonunun elde edilmesinde karşılaşılan sorunlar
4. Çok yıllık olması nedeniyle kazanılan karakterlerin görülmesi için zamana gerek olması

Klon Seleksiyonu

Sürekli eşeysiz olarak çoğaltılan üzüm çeşitlerine ait populasyonlar içinden en üstün fertlerin seçilerek yetiştiriciliğin bu klonlarla sürdürülmesidir.

Modern genetik bilgilerin ışığı altında asma ıslahı daha bilinçli ve sistemli yapılmaya başlanmıştır. Bu dönem içinde en önemli konu bağcılığın Avrupa'da devam etmesi ve daha geniş alanlara yayılmasını sağlayacak ıslah çalışmalarıdır.

Ülkemizde klon seleksiyonu çalışmaları 1979 yılından bugüne projeler ile yürütülmektedir

Neden Klon seleksiyonu?

- 1. Asmalar vejetatif olarak çoğaltılmakla birlikte bir çeşitten elde edilen bitki topluluğu bazı özellikler bakımından incelendiği zaman bireyler arasında farklılıkların olduğu görülür.**
- 2. Bağcılıkta klon seleksiyonu yönteminin uygulanmasındaki amaç, bir çeşit içerisinde var olan farklılıklardan yararlanarak çeşidin özellikleri bakımından üstünlük gösteren tipleri seçmektir.**
- 3. Bu farklılıklar; çevre şartları, mutasyonlar, klonların değişik orijinlerden gelmiş olmaları, virüs enfeksiyonları gibi nedenlerden ortaya çıkmaktadır.**

KLON SELEKSİYONU

Ülkemizde yürütölen klon seleksiyonu çalışmalarından örnekler

Ankara Üniversitesi Ziraat Faköltesi Bahçe Bitkileri Bölümü

Kalecik Karası

Klon Seleksiyonu: 23 klon

Klon 12

Klon 9

Klon 15

- 1- ALTIN SULTANI: Kurutmalık. Enstitü merkez arazi bağlarında tespit edildi. Yuvarlak taneli, sarı renkli.
- 2- SULTAN 1: Sofralık ve kurutmalık özellikli. Merkez Horozköy mevkiinde tespit edildi. Eliptik şekilli, sarı renkli.
- 3- MANİSA SULTANI: İyi sofralık özellikte, erkenci. Alaşehir-Kemaliye mevkiinde tespit edildi. Eliptik şekilli, sarı renkli.
- 4- SULTAN 7: Kurutmalık. Enstitü merkez arazi bağlarında tespit edildi. Yuvarlak taneli, sarı renkli.
- 5- SARUHANBEY: Kurutmalık. Saruhanlı ilçesi bağlarında tespit edildi. Yuvarlak taneli, sarı renkli.